

Asia: VN/31203/2024

Lausuntopyyntö hyvinvointialueneuvottelukuntaa koskevasta valtioneuvoston asetusluonnoksesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Lausuntopyynnön kohteena olevan asetuksen tavoitteena on selkeyttää ja yhtenäistää hyvinvointialueiden ohjausta sekä vähentää hyvinvointi-alueiden ja ministeriöiden hallinnollista taakkaa. Tavoite on kannatettava. Muutoksen myötä hyvinvointitalouden ja -hallinnon neuvottelukunta, sosiaali- ja terveydenhuollon neuvottelukunta ja pelastustoimen neuvottelukunta lakkaisivat ja korvautuisivat yhdellä hyvinvointialueneuvottelukunnalla.

Hyvinvointialueneuvottelukunnan tarkoituksena on edistää hyvinvointi-alueiden toimintaa ja taloutta koskevien strategisten linjausten ja hyvinvointialueiden itsehallinnon toteutumista sekä valtakunnallisten ja alueellisten toimijoiden yhteistyötä.

Neuvottelukunnan tehtävät ovat

- 1) ennakoida, seurata ja arvioida hyvinvointialueiden toiminnan ja talouden toteutumista ja tulevaa kehitystä
- 2) käsitellä lainsäädäntöä, lainsäädäntöhankkeita ja muita valtion toimenpiteitä, jotka ovat hyvinvointialueiden toiminnan, talouden ja itsehallinnon kannalta periaatteellisesti tärkeitä ja laajakantoisia
- 3) edistää hyvinvointialueiden tehtäviä koskevien valtakunnallisten tavoitteiden toteutumista ja tehdä niitä koskevia ehdotuksia sekä käsitellä 12 a §:n 4 momentissa tarkoitettuja ministeriöiden aloitteita ja hyvinvointialueiden esitykset niiden muuttamiseksi
- 4) käsitellä hyvinvointialueiden tehtäviä koskevan lainsäädännön kehittämistarpeita
- 5) edistää valtakunnallisten ja alueellisten toimijoiden yhteistyötä sekä käsitellä sosiaali- ja terveydenhuollon yhteistyöalueiden sisäistä työnjakoa ja yhteistyötä.

THL katsoo, että hyvinvointialueneuvottelukunnan asettaminen selkeyttää ja yhtenäistää hyvinvointialueiden ohjausta eri ministeriöiden osalta. Organisaatioiden ylimmän johdon viranhaltijaedustus neuvottelukunnan jäsenenä ja varajäsenenä hyvinvointialueilta, Helsingin kaupungin sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialalta ja Hus-yhtymästä on kannatettava ehdotus, sillä se tukee yhtenäistä strategista, toimialariippumatonta johtamista, asioiden valmistelua, suunnittelua ja seuranta- ja varmistaa osaltaan tiedonkulkua. Lisäksi on hyvä, että asetuksessa ei määritellä neuvottelukunnan alaisista jaostoista yksityiskohtaisesti, mikä lisää joustavuutta ja ketteryyttä tarpeesta syntyviin jaostoraken-teisiin ja vahvistaa neuvottelukunnan roolia tarkoituksenmukaisten yhteistyörakenteiden tunnistamisessa.

Neuvottelukunnan laaja-alaisen tehtäväkentän huomioiden tarvitaan väistämättä myös valmistelu- ja toimeenpanorakenteita, jotka tukevat neuvottelukunnan laajaa tehtäväkenttää. Asetuksen vahvistamisen jälkeen tulisi tarpeenmukaisten jaostojen mietinnän rinnalla selkeyttää ja kirkastaa myös olemassa olevien kansallisten verkostojen ja työryh-mien rooleja ja tehtäviä, jotta päällekkäisiltä ja epätarkoituksenmukai-silta rakenteilta vältytään. Päivitetyt verkostot ja selkeästi vastuutetut työryhmät voisivat toimia myös neuvottelukunnan työtä tukevina ra-kenteina.

THL on toiminut sosiaali- ja terveydenhuollon neuvottelukunnassa py-syvänä asiantuntijajäsenenä. Toivomme tämän olevan mahdollista myös tulevassa hyvinvointialueneuvottelukunnassa, sillä THL:n toiminta on vahvasti kytköksissä hyvinvointialueiden toiminnan ja talouden en-nakointiin, seurantaan ja arviointiin.

Pääjohtajan sijainen,

hallinto- ja talousjohtaja Mia Nykopp

Johtaja Piia Aarnisalo

Niemi Anu
Terveiden ja hyvinvoinnin laitos THL